

NETECHNICKÉ SHRUTÍ PROJEKTU POKUSŮ dle EK (od 2021)

Název projektu pokusů

Etologie a mortalita juvenilních jedinců zajíce polního v otevřené zemědělské krajině

Doba trvání projektu pokusů v měsících	58
Klíčová slova	telemetrie
prostorová aktivita	zajíc polní
mortalita	0

Účely projektu pokusů

Ochrana přírodního prostředí v zájmu zdraví nebo dobrých životních podmínek lidí nebo zvířat [PE40]

0

0

0

Cíle projektu pokusů

Cílem projektu je získání komplexních znalostí o etologii a ekologii zajíce polního jako bioindikátoru ve specifických podmínkách otevřené zemědělské krajiny ČR. Pro udržení stabilní populace zaječích zvěře je dle aktuálních vědeckých poznatků klíčová míra přežívání juvenilních jedinců. Záměrem projektu je pomocí kombinace dostupných radiotelemetrických vysílačů a nově vyvinutých GPS přijímačů ověřit preference stanovišť, pohybovou aktivitu a důvody mortality nedospělých jedinců v různých typech zemědělské krajiny. Dílčím cílem je popsat možný vliv agrotechnických postupů a navrhnout opatření, která budou tyto negativní vlivy minimalizovat.

Potenciální přínosy projektu pokusů

Výsledky přinesou zcela unikátní informace o chování druhu v přirozených podmínkách. Na základě těchto zjištění bude možné připravit metodické postupy úpravy otevřené zemědělské krajiny s cílem podpory drobných druhů zvěře.

Postupy, které budou na zvířatech zpravidla používány

Zvíře bude lokalizováno termokamerou, odchyceno (bez imobilizace), zváženo a přeměřeno. Následně bude na juvenilního jedince lepidlem („Skin Bond“) upevněn radiotelemetrický vysílač o váze 4 g (jedinci stáří několika dnů o váze od cca 160 g). Starší jedinci budou monitorováni pomocí GPS vysílače o váze 8 g (váha alespoň 250 g a více, což odpovídá stáří alespoň 10 dnů). Váha vysílače se tak bude pohybovat na dolní hranici rozmezí 3-5 % tělesné váhy monitorovaného jedince, což odpovídá zásadám „welfare“ (např. dle Kenward, 2001). Následné pozorování bude probíhat v přirozeném prostředí, kde bude jedinec trasován pomocí vysílače či na základě snímaných souřadnic. Vysílač odpadne po cca 2 měsících sledování.

Předpokládané dopady / nepříznivé účinky na zvířata, a doba trvání těchto účinků

Nežádoucí účinky nejsou předpokládány. Míra závažnosti je odhadována jako mírná. Odchycená zvířata mohou krátkodobě pocítit strach při měření a aplikaci vysílačky.

Druhy a přibližné počty zvířat, jejichž použití se předpokládá, a předpokládaná závažnost pokusu

Druh zvířat	Odhadovaný počet zvířat podle závažnosti			
	Nenabude vědomí	Mírná	Střední	Závažná
jiní savci (other Mammalia) [A27]	0	80	0	0

0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0

Druhy a přibližné počty zvířat, která nebudou na konci pokusu usmrcena, a předpokládané nakládání s nimi

Druh zvířat	Odhadovaný počet zvířat		
	Opětovné použití	Navrácení do chovu, do přírodního stanoviště	Do zájmového chovu
jiní savci (other Mammalia) [A27]	0	80	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0

Důvody pro výše uvedené nakládání se zvířaty

Zvířata budou po označení vysílačkou vypuštěna do svého do přírodního stanoviště, kde se budou pohybovat po celou dobu monitoringu (radiotelemetrie či GPS telemetrie). Zvířata tak po ukončení pokusu zůstanou na původních stanovištích, na kterých byla označena vysílači.

Uplatňování 3R

Nahrazení používání zvířat

Sledování jedinců v jejich přirozeném prostředí nelze nahradit jinou metodou ani pomocí jiných alternativních živočichů.

Omezení používání zvířat

V rámci studie je plánován minimální počet označených zvířat k reprezentativnosti získaných výsledků.

Šetrné zacházení se zvířaty

Veškerou manipulaci budou zajišťovat specialisté s dlouhodobou zkušeností s monitoringem drobné zvěře. Instalace vysílače bude urychlena tak, aby byl čas nutný pro manipulaci s odchyceným jedincem co nejkratší. Následný pokus bude probíhat v přirozeném prostředí monitorovaných zvířat. V rámci pokusu nebude docházet k jejich dalšímu rušení.

Použité druhy zvířat - vysvětlení

Monitoring zajíce polního byl zvolen z důvodu dlouhotrvajícího poklesu početnosti tohoto dříve hojného druhu zemědělské krajiny.
Monitoring nedospělých jedinců by měl osvětlit příčiny tohoto poklesu.